

Valsts prezidents sarunā ar Saeimas frakcijām rosina modernizēt valsts pārvaldi

Publicēts pirms vairāk nekā 3 gadiem

Publicēts: 01.10.2021.

Valsts prezidents ir sagatavojis likuma iniciatīvu, kas paredz grozījumus Ministru kabineta iekārtas likumā nolūkā Latvijas valsts pārvaldi piemērot 21. gadsimta sabiedrības vajadzībām. Lai apspriestu piedāvātos grozījumus, Valsts prezidents Egils Levits 1. oktobrī Rīgas pili tikās ar Saeimas priekšsēdētāju Ināru Mūrnieci un Saeimas frakciju vadītājiem.

“Latvijai kā modernai Eiropas valstij ir jāspēj adekvāti un strauji reaģēt uz 21. gadsimta dinamisko laikmetu un vidi. To vairs nespēj valsts pārvaldes sistēma, kas varbūt labi kalpoja 19. vai 20. gadsimtā,” uzskata E. Levits.

Valsts prezidents uzsvēra, ka tradicionāli vertikāli orientētā, atbildības jomās stingri nodalītā ministriju sistēma nespēj kvalitatīvi pārvaldīt un attīstīt tās sabiedrības dzīves kvalitātei nozīmīgas jomas, kur nepieciešama efektīva vairāku ministriju pārnozaru sadarbība. Tikšanās laikā kā piemēri iespējamām jomām tika minēti demogrāfijas, bērnu tiesību un ģimenes politika, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pārvaldība, digitālā politika un pārvaldība, Latvijas informācijas telpas jautājumi, valsts zaļais kurss un ilgtspēja u. c.

Tāpēc Valsts prezidents uzskata, ka Ministru kabineta iekārtas likumā jānosaka iespēja sabiedrībai un valsts attīstībai nozīmīgu pārnozaru jautājumu risināšanai Ministru kabineta līmenī iecelt politiski atbildīgu amatpersonu – valsts ministru. Ministru kabinets pēc Ministru prezidenta ieteikuma izlemtu, kurās pārnozaru jomās nepieciešams izveidot valsts ministra amatu, nosakot tā politiskās atbildības jomu.

Šāds politiskās darbības portfelis varētu tikt izveidots uz visu valdības darbības laiku vai arī uz noteiktu laiku, lai koordinētu kādu sabiedrībai nozīmīgu politikas jomu vai atrisinātu kādu noteiktu problēmu, kas pārsniedz "klasisko" ministriju kompetenci vai kapacitāti.

Šai amatpersonai tiktu piešķirtas tiesības Ministru kabineta dienas kārtībā iekļaut pārnozaru jomu pārvaldīšanai nepieciešamos priekšlikumus savas kompetences jomā, piešķirtas rīkojuma tiesības attiecīgās politikas īstenošanai, taču netiktu piešķirtas balsstiesības Ministru kabineta sēdēs.

Valsts prezidents uzskata, ka šāds risinājums būtiski atvieglotu valdības darbu, padarot to konstruktīvāku un efektīvāku noteiktu valsts mērķu sasniegšanā.

Valsts prezidents arī vērsa uzmanību uz to, ka 21. gadsimta Eiropā šādi kombinētas pārvaldības modeļi ir vairumā Eiropas Savienības dalībvalstu. Bez "klasiskajiem" ministriem ar tiem padotām ministrijām (ārlietu, iekšlietu, tieslietu u. c.) ir ministri bez portfeļa, īpašo uzdevumu ministri, kuri darbojas premjerministra birojā, valsts ministri, deleģētie ministri u. c., piemēram, Vācijā, Francijā, Igaunijā, Dānijā, Slovēnijā, Ungārijā, Īrijā, Maltā, Norvēģijā, Portugālē, Zviedrijā u. c. Šiem "speciālajiem" vai "otrā ranga" valdības locekļiem atšķirībā no "klasiskajiem" ministriem nav savas ministrijas, bet viņi darbojas kādas "klasiskas" ministrijas sastāvā vai pie Ministru prezidenta.

Valsts prezidenta rosinātie grozījumi Ministru kabineta iekārtas likumā, ko viņš drīzumā iesniegs Saeimā, nestātos spēkā šobrīd, bet līdz ar nākamās Saeimas sanākšanu.

Valsts prezidents arī informēja, ka pie plānotās likuma iniciatīvas – grozījumiem Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā – darbs vēl turpinās, jo sarunās ar ekspertiem klāt nākuši jauni ierosinājumi, ko būtu nepieciešams iestrādāt topošajos likuma grozījumos.

Saistītas tēmas

[Iekšpolitika](#) [Egils Levits](#)

<https://www.president.lv/lv/jaunums/valsts-prezidents-saruna-ar-saeimas-frakcijam-rosina-modernizet-valsts-parvaldi>